

**Відступлення Верховного Суду у складі
суддів об'єднаної палати та палат
Касаційного господарського суду від
правових висновків Верховного Суду у
господарських справах
2020**

**До уваги !!! Чергові правові висновки ОП
КГС та ВС у складі палати для розгляду
справ про банкрутство КГС**

Щодо позовної давності

Постанови КГС ВС від 04.06.2019 у справі від 24.04.2018 у справі №908/828/17, від 11.09.2018 у справі №904/191/18, від 11.12.2018 у справі №917/100/17, від 11.12.2019 у справі №924/1236/17, від 21.01.2020 у справі №910/2538/19

Постанова ОП КГС від 15.05.2020 у справі №922/1467/19

В разі подання позову з недодержанням правил підсудності і наступного саме закриття провадження у справі, а не відмови або повернення позову, подання такого позову перериває перебіг позовної давності.

Подання позову з недодержанням правил підвідомчості/підсудності (навіть у разі наступного закриття провадження у справі, а не відмови в позові або повернення позову), не перериває перебігу позовної давності.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/89321270>

Щодо змісту поняття «стадія продажу майна»

КГС ВС від 31.07.2019 у справі
№ 922/1787/18

ВС у складі палати для розгляду справ про
банкрутство КГС від 14.05.2020 у справі
№903/69/18

«Стадія продажу майна розпочинається із моменту оприлюднення інформації про продаж (внесення в систему інформаційного повідомлення про електронні торги), та включає в себе власне електронні торги (в т.ч. повторні, треті), а у разі нереалізації майна на третіх електронних торгах та виявлення стягувачем бажання залишити його за собою, також і процедуру передачі майна стягувачу в рахунок погашення боргу. Враховуючи положення ст.19 ЗУ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», дія мораторію на задоволення вимог кредиторів не поширюється на вказані процедури з майном боржника, якщо останнє перебувало на стадії продажу в момент порушення справи про банкрутство».

Правовий аналіз положень ч.3 ст.19 Закону про банкрутство та ст.49 ЗУ «Про іпотеку» свідчить, що зміст поняття «стадія продажу майна» (ч.3 ст.19 Закону про банкрутство) не включає в себе процедуру придбання предмета іпотеки за початковою ціною шляхом заліку своїх забезпечених вимог в рахунок ціни майна (ч.1ст.49 Закону України «Про іпотеку»), оскільки правовим наслідком реалізації іпотекодержателем цього права, визначеного ст.49 Закону України «Про іпотеку», є не продаж йому предмета іпотеки, а припинення забезпеченого іпотекою зобов'язання шляхом заліку вимог в рахунок ціни майна. Таким чином, у такій ситуації, тобто при придбанні у порядку статті 49 Закону України «Про іпотеку» предмета іпотеки іпотекодержателем, який є забезпеченим кредитором у справі про банкрутство, жодного прояву засад конкуренції, характерної для продажу майна в розумінні положень Закону про банкрутство, немає. Відтак, за встановлених судами обставин у цій справі дія мораторію на задоволення вимог кредиторів поширюється на спірні правовідносини, а дії осіб щодо здійснення переходу права власності на спірне майно до стягувача є такими, що суперечать вимогам законодавства. <http://reestr.court.gov.ua/Review/89348440>

Щодо пролонгації договору оренди майна

КГС ВС від 07.02.2018 у справі
№914/433/16, від 06.09.2018 у справі
№908/1435/17 та від 09.04.2019 у справі
№904/3415/18

ОП КГС від 15.05.2020 у справі №910/5410/19

Враховуючи положення ст. 11 ЗУ "Про оренду державного та комунального майна" № 2269-ХІІ з 24.05.2011 законодавцем встановлено умову обов'язкового проведення переоцінки об'єкта оренди як підстави для поновлення договору оренди державного та комунального майна, остання оцінка якого є застарілою, оскільки була зроблена більш як три роки тому. Відтак, за висновком, викладеним у вказаних вище постановках, законом прямо передбачено обов'язок здійснення оцінки майна у разі якщо на момент продовження дії договору оренди остання оцінка об'єкта оренди була зроблена більш як три роки перед укладенням договору про продовження дії договору оренди державного майна, що виключає дію загальної норми про автоматичну пролонгацію договору оренди щодо такого об'єкта оренди (ч. 2 ст. 17 Закону України "Про оренду державного та комунального майна").

Підстави пролонгації договорів оренди державного та комунального майна у вигляді так званої "мовчазної згоди" сторін вичерпно врегульовано положеннями ст. 764 ЦК України, ст. 284 ГК України та ч. 2 ст. 17 Закону України "Про оренду державного та комунального майна", а норма ст. 11 Закону України "Про оренду державного та комунального майна" не є такою, що унеможлиблює "автоматичне" продовження дії договору оренди, оскільки відповідна норма взагалі ніяким чином не регулює питання, пов'язані як із закінченням дії договору оренди, так і з продовженням його дії, тобто спірні правовідносини не є предметом регулювання цієї норми матеріального права. Аналогічна правова позиція викладена у постанові КГС ВС від 20.12.2018 у справі № 910/2822/18 і підстав для відступлення від зазначеного висновку ОП КГС не вбачає. <http://reestr.court.gov.ua/Review/89704699>